Ministry of Digital Governance
Digitally signed by Ministry of Digital Governance
Date: 2026.10.27 12:53:05 EET
Reason:
Location: Athens

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ **ΔΣ10523102026**

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ Δ.Σ. της 23ης/10/2026

Αριθμός Απόφασης: 105η

Στην Αθήνα, σήμερα 23 Οκτωβρίου 2026, ημέρα Παρασκευή και ώρα 13:00, συνήλθε το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Ε.Δ.Α. σε δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη συνεδρίαση, ύστερα από την υπ' αριθμ. 1752/19-10-2026 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου της κ. Γιώργου Μαρκόπουλου, η οποία επιδόθηκε στα μέλη του νόμιμα και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του π.δ.75/2011 (Α΄ 182), όπως ισχύει, καθώς και του Κανονισμού λειτουργίας του.

Παρόντα και συμμετέχοντα μέλη: 1) Μαρκόπουλος Γεώργιος – Δήμαρχος Γαλατσίου **(Πρόεδρος)**, **2) Φωστηρόπουλος Ιωάννης –** Δήμαρχος Π. Φαλήρου **(Αντιπρόεδρος)**, **3) Ηλίας Ιωάννης -** Δήμαρχος Ασπροπύργου **(Γεν. Γραμματέας), 4) Ευθυμίου Ανδρέας –** Δήμαρχος Μοσχάτου – Ταύρου (Μέλος Ε.Ε.), **5) Κιούσης Δημήτριος –** Δήμαρχος Κρωπίας (Μέλος Ε.Ε.), **6) Βρεττός Σπυρίδων** – Δήμαρχος Αχαρνών, **7) Μπάμπαλος Νικόλαος –** Δήμαρχος Ηρακλείου Αττικής, **8) Μάδης Ισίδωρος** – Δήμαρχος Παιανίας, **9) Μάρκου Δημήτριος –** Δήμαρχος Σπάτων – Αρτέμιδος**, 10) Σαραούδας Ευστράτιος –** Δήμαρχος Μεταμόρφωσης, **11) Χουρσαλάς Νικόλαος –** Δήμαρχος Κορυδαλλού, **12) Λεβετσοβίτης Νικόλαος –** Δημ. Σύμβουλος Γλυφάδας, **13) Τσιώτα Μάρκου Μαρία –** Δημ. Σύμβουλος Περιστερίου, **14) Σταθούλης Σπυρίδων –** Δημ. Σύμβουλος Αμαρουσίου, **15) Βρεττός Μιχαήλ –** Δημ. Σύμβουλος Αχαρνών, **16) Καρύδης Δημήτριος –** Δημ. Σύμβουλος Πειραιά, **17) Σταμέλος Ηλίας** – Δήμαρχος Καισαριανής, **18) Σίμος Ευάγγελος** – Δήμαρχος Πετρούπολης.

Απόντα μέλη: 1) Γιασημάκης Γεώργιος – Δήμαρχος Ωρωπού, **2) Αβραμίδης Νικόλαος** - Δημ. Σύμβουλος Αθηναίων, **3) Σωτηρόπουλος Αλέξιος** – Δήμαρχος Βύρωνα, **4) Ανδρούτσου Μαρία –** Δημ. Σύμβουλος Αγ. Δημητρίου, **5) Μπέη Καραμπότσου Ρωξάνη Ευαγγελία** – Δημ. Σύμβουλος Αθηναίων, **6) Μπούσουλας Στυλιανός** – Δημοτικός Σύμβουλος Περιστερίου, **7) Γαβρίλης Γεώργιος –** Δημ. Σύμβουλος Πειραιά

Διαπιστωθείσης απαρτίας συζητούνται τα κάτωθι θέματα της ημερήσιας διάταξης.

ΘΕΜΑ 14ο Ημερήσιας Διάταξης: « Εισήγηση Επιτροπής Πολιτικής Προστασίας και Εθελοντισμού ».

Το Δ.Σ. της Π.Ε.Δ.Α.

Αφού έλαβε υπ' όψιν την **Εισήγηση της Επιτροπής Πολιτικής Προστασίας & Εθελοντισμού** της Π.Ε.Δ.Α. που παρουσίασε στα μέλη ο Πρόεδρός της, κ. Ισ. Μάδης – Δήμαρχος Παιανίας – και που έχει ως εξής:

«

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

*Η Πολιτική Προστασία αποτελεί πλέον **μία από τις σημαντικότερες και πλέον απαιτητικές λειτουργίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης**. Η κλιματική κρίση, η αυξανόμενη συχνότητα και ένταση των ακραίων καιρικών φαινομένων, οι πυρκαγιές, οι πλημμύρες, οι χιονοπτώσεις και ο σεισμικός κίνδυνος καθιστούν αναγκαία τη διαρκή επιχειρησιακή ετοιμότητα των Δήμων, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.*

Η Επιτροπή Πολιτικής Προστασίας και Εθελοντισμού της Π.Ε.Δ.Α., κατά τη συνεδρίασή της στις 12 Οκτωβρίου 2026, επανεξέτασε τις διαχρονικές προτάσεις της, διαπιστώνοντας ότι σημαντικό μέρος των ζητημάτων που έχουν επανειλημμένως αναδειχθεί εξακολουθεί να μην έχει αντιμετωπιστεί ουσιαστικά. Κοινή συνισταμένη των τοποθετήσεων αποτέλεσε η ανάγκη μετάβασης από την καταγραφή προβλημάτων στην εφαρμογή συγκεκριμένων και μετρήσιμων λύσεων.

Με γνώμονα τις διαφορετικές ανάγκες των 66 Δήμων της Αττικής, συμπεριλαμβανομένων των νησιωτικών Δήμων, η Επιτροπή εισηγείται τις ακόλουθες προτεραιότητες:

Α. ΣΤΑΘΕΡΗ ΚΑΙ ΠΟΛΥΕΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

*Πρώτιστη μέριμνα πρέπει να είναι η παροχή σταθερής και πολυετούς χρηματοδότησης στους Δήμους, μέσω της θεσμοθέτησης και εφαρμογής **ειδικού πολυετούς χρηματοδοτικού προγράμματος**, με αξιοποίηση πόρων του κρατικού προϋπολογισμού και εθνικών ή συγχρηματοδοτούμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Ειδικότερα, προτείνεται:*

***1.** Η θεσμοθέτηση **ειδικού, σταθερού και πολυετούς χρηματοδοτικού προγράμματος** για τους Δήμους, το οποίο να καλύπτει όχι μόνο την προμήθεια εξοπλισμού και οχημάτων αλλά και την τακτική συντήρησή τους, τα καύσιμα, τις επικοινωνίες, τις προληπτικές εργασίες καθώς και τις πάγιες λειτουργικές ανάγκες των δημοτικών δομών Πολιτικής Προστασίας.*

***2**. Η κατανομή των πόρων με **αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια**, όπως ο πληθυσμός, η έκταση, η δασοκάλυψη, το επίπεδο επικινδυνότητας, το ιστορικό συμβάντων και τα ιδιαίτερα γεωγραφικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά κάθε Δήμου.*

*Είναι ευνόητο δε ότι η χρηματοδότηση δε δύναται να είναι οριζόντια και αυθαίρετη, αλλά απαιτείται **ενδελεχής και εξατομικευμένη εκτίμηση** των πραγματικών αναγκών κάθε Δήμου καθώς και **ιεράρχηση των παρεμβάσεων** βάσει της επικινδυνότητας και των ιδιαίτερων συνθηκών κάθε Δήμου Προς τούτο, καθίσταται απαραίτητη η διενέργεια λεπτομερούς καταγραφής των πραγματικών αναγκών των Δήμων σε προσωπικό, μηχανολογικό εξοπλισμό και εργασίες υποδομών καθώς και εκπόνηση αντίστοιχων μελετών.*

3. *Ενίσχυση των* ***Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.)*** *πυροπροστασίας,* ***μετατροπή*** *τους σε* ***Κ.Α.Π. Πολιτικής Προστασίας*** *και ανακατανομή τους σε όλους τους Δήμους της χώρας, ανάλογα με τις ανάγκες τους κατά τα ανωτέρω****.*** *Στόχος είναι η εξασφάλιση επαρκούς και προβλέψιμης χρηματοδότησης σε μόνιμη βάση.*

Β. ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Η αποτελεσματική Πολιτική Προστασία προϋποθέτει τη μετάβαση από την αποσπασματική αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών σε έναν ολοκληρωμένο και συστηματικό σχεδιασμό πρόληψης. Η έγκαιρη υλοποίηση προληπτικών παρεμβάσεων αποτελεί βασική προϋπόθεση για τον περιορισμό των κινδύνων, την προστασία της ανθρώπινης ζωής και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και τη μείωση του οικονομικού και κοινωνικού κόστους των φυσικών καταστροφών. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Θεσμοθέτηση ειδικού προγράμματος προληπτικών παρεμβάσεων*, με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, το οποίο θα ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες ανάγκες και τα χαρακτηριστικά κάθε Δήμου. Το πρόγραμμα θα πρέπει να περιλαμβάνει, πέραν των συνήθων εργασιών αποψίλωσης και καθαρισμού, στοχευμένες παρεμβάσεις για την πρόληψη πυρκαγιών, πλημμυρικών φαινομένων και λοιπών φυσικών κινδύνων, με προτεραιότητα στις περιοχές αυξημένης επικινδυνότητας.*

2. Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του ζητήματος διαχείρισης των φυτικών υπολειμμάτων*, τα οποία προκύπτουν από τις εργασίες καθαρισμού και αποψίλωσης, καθώς και από την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου περί καθαρισμού οικοπέδων.*

Παρά τη θετική κατεύθυνση των σχετικών νομοθετικών πρωτοβουλιών, η εφαρμογή τους έχει επιφέρει σημαντική πρόσθετη οικονομική και επιχειρησιακή επιβάρυνση στους Δήμους, οι οποίοι καλούνται να διαχειριστούν μεγάλες ποσότητες φυτικών υπολειμμάτων, χωρίς να διαθέτουν πάντοτε τους απαιτούμενους οικονομικούς πόρους, το προσωπικό και τα κατάλληλα μέσα συλλογής και μεταφοράς.

Ως εκ τούτου, καθίσταται αναγκαία η πρόβλεψη ειδικής χρηματοδότησης για τη συλλογή, μεταφορά και διαχείριση των φυτικών υπολειμμάτων, καθώς και η διαμόρφωση ενός λειτουργικού συστήματος αξιοποίησής τους, με στόχο τον περιορισμό του κόστους που επωμίζονται οι Δήμοι.

3. Ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των συναρμόδιων φορέων *για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των απαιτούμενων προληπτικών έργων και παρεμβάσεων, ιδίως σε περιοχές όπου οι φυσικοί κίνδυνοι υπερβαίνουν τα διοικητικά όρια ενός Δήμου.*

Ιδιαίτερη μέριμνα απαιτείται για την ***αντιπλημμυρική προστασία των παρακηφίσιων Δήμων****, καθώς και για την αντιμετώπιση των διαφορετικών κινδύνων που παρουσιάζουν οι περιοχές της* ***Ανατολικής και Δυτικής Αττικής****, οι* ***πυκνοδομημένες περιοχές του Λεκανοπεδίου και οι νησιωτικοί Δήμοι.***

Είναι ευνόητο δε ότι η αποτελεσματικότητα των ανωτέρω παρεμβάσεων προϋποθέτει ουσιαστική ***συνεργασία της Κεντρικής Διοίκησης, της Περιφέρειας Αττικής και των Δήμων****, στο πλαίσιο ενός ενιαίου σχεδιασμού με σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων και εξασφαλισμένους πόρους.*

Γ. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ο εθελοντισμός αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο ενός αποτελεσματικού συστήματος Πολιτικής Προστασίας, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και λοιπών εκτάκτων αναγκών. Η ενίσχυση και η συστηματική υποστήριξη των εθελοντικών ομάδων πρέπει να αποτελέσει βασική προτεραιότητα της Πολιτείας και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα, προτείνονται τα εξής:

1. Θεσμοθέτηση ολοκληρωμένου πλαισίου υποστήριξης και παροχής κινήτρων στους εθελοντές Πολιτικής Προστασίας. *Η ενίσχυση του εθελοντισμού δεν μπορεί να περιορίζεται στην παροχή μέσων ατομικής προστασίας και εξοπλισμού, αλλά απαιτεί την* ***ύπαρξη κινήτρων****, ήτοι την διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών για την προσέλκυση νέων εθελοντών και τη διατήρηση της ενεργού συμμετοχής τους.*

Προς την κατεύθυνση αυτή, προτείνεται η πρόβλεψη θεσμικών διευκολύνσεων για τη συμμετοχή των εθελοντών σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας, ιδίως σε σχέση με τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις, καθώς και η παροχή δυνατότητας στους Δήμους να θεσπίζουν κατάλληλα κίνητρα, εντός ενός σαφούς και ενιαίου νομοθετικού πλαισίου.

2. Συστηματική εκπαίδευση και πιστοποίηση των εθελοντών. *Απαιτείται ο έγκαιρος προγραμματισμός και η υλοποίηση κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, με τη συνεργασία των αρμόδιων φορέων και της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας, ώστε οι Δήμοι να διαθέτουν επαρκώς εκπαιδευμένους και πιστοποιημένους εθελοντές πριν από την έναρξη των περιόδων αυξημένης επικινδυνότητας.*

Παράλληλα, είναι απαραίτητη η συνεχής επιμόρφωση και η πραγματοποίηση κοινών ασκήσεων ετοιμότητας, με στόχο την ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας και της αποτελεσματικής συνεργασίας των εθελοντικών ομάδων με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

3. Ανάπτυξη διαδημοτικής συνεργασίας. *Θεωρούμε ως εξαιρετικά επωφελές την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την ανάπτυξη και υποστήριξη εθελοντικών ομάδων Πολιτικής Προστασίας στο* ***σύνολο των Δήμων της Αττικής****, με ιδιαίτερη μέριμνα για τους Δήμους που δεν διαθέτουν επαρκώς οργανωμένες εθελοντικές δομές.*

Βασικός στόχος πρέπει να είναι η δημιουργία ενός λειτουργικού δικτύου συνεργασίας και αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των εθελοντικών ομάδων, ώστε να καθίσταται δυνατή η ***συντονισμένη κινητοποίηση και αξιοποίησή τους****, ιδίως σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που υπερβαίνουν τις επιχειρησιακές δυνατότητες ενός Δήμου.*

4. Δημιουργία διαδημοτικής επιχειρησιακής εφεδρείας Πολιτικής Προστασίας. *Η συνεργασία των Δήμων πρέπει να αποκτήσει* ***οργανωμένο και επιχειρησιακό χαρακτήρα****, μέσω της διαμόρφωσης μηχανισμού αμοιβαίας υποστήριξης, με αξιοποίηση του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού, των εθελοντικών ομάδων και των υλικοτεχνικών μέσων.*

Ο σχεδιασμός αυτός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες της Αττικής, συμπεριλαμβανομένων των νησιωτικών Δήμων, και να υλοποιείται σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής και τους αρμόδιους φορείς Πολιτικής Προστασίας, με σαφείς διαδικασίες ενεργοποίησης, συντονισμού και επιχειρησιακής συνδρομής.

Δ. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΕΝΙΑΙΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Η αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογικών μέσων αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική πρόληψη, την έγκαιρη ανίχνευση κινδύνων και την άμεση επιχειρησιακή ανταπόκριση των υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας.

Παρά τις σημαντικές πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί τα τελευταία χρόνια από Δήμους και άλλους φορείς της Αττικής, η αποσπασματική ανάπτυξη επιμέρους τεχνολογικών εφαρμογών και συστημάτων, χωρίς ενιαίο σχεδιασμό και διαλειτουργικότητα, περιορίζει τις δυνατότητες συντονισμένης και αποτελεσματικής αξιοποίησής τους. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Δημιουργία ενιαίου συστήματος τεχνολογικής υποστήριξης της Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Αττικής. *Προτείνεται η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου και διαλειτουργικού συστήματος, το οποίο θα εξυπηρετεί το σύνολο των 66 Δήμων της Αττικής και θα επιτρέπει την αξιοποίηση των διαθέσιμων τεχνολογικών μέσων για την παρακολούθηση κινδύνων, την έγκαιρη προειδοποίηση και τον αποτελεσματικό συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών.*

Ο σχεδιασμός του συστήματος θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με ***πρωτοβουλία και συντονιστικό ρόλο της Π.Ε.Δ.Α****., σε συνεργασία με την Κεντρική Διοίκηση και την Περιφέρεια Αττικής, η οποία θα μπορούσε να αναλάβει την υλοποίηση του σχετικού έργου, αξιοποιώντας την οργανωτική και τεχνική της επάρκεια.*

2. Αξιοποίηση και διάδοση επιτυχημένων τεχνολογικών εφαρμογών και καλών πρακτικών. *Η εμπειρία από την εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογικών μέσων, όπως οι θερμικές κάμερες, οι ειδικοί αισθητήρες και τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη (drones), αναδεικνύει τις δυνατότητες που προσφέρει η τεχνολογία στην πρόληψη και την έγκαιρη αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.*

Χαρακτηριστικό ***παράδειγμα αποτελεί η αξιοποίηση αντίστοιχων τεχνολογικών εφαρμογών από τον Σύνδεσμο Προστασίας και Ανάπτυξης Υμηττού (Σ.Π.Α.Υ.)****, η οποία έχει ήδη αναδειχθεί σε προηγούμενες εισηγήσεις της Επιτροπής.*

Προτείνεται η συστηματική καταγραφή και αξιολόγηση των υφιστάμενων εφαρμογών, με στόχο τη διάδοση και προσαρμογή των αποτελεσματικότερων πρακτικών στις ιδιαίτερες ανάγκες των Δήμων της Αττικής.

3. Διαμόρφωση ενιαίου πλαισίου επιχειρησιακού συντονισμού και ανταλλαγής πληροφοριών. *Η αποτελεσματική λειτουργία των τεχνολογικών συστημάτων προϋποθέτει την ανάπτυξη κοινών διαδικασιών επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των Δήμων, της Περιφέρειας Αττικής και των συναρμόδιων κρατικών υπηρεσιών.*

Προς την κατεύθυνση αυτή, απαιτείται η διαμόρφωση ενός ***ενιαίου πλαισίου ανταλλαγής πληροφοριών και επιχειρησιακού συντονισμού,*** *το οποίο θα εξασφαλίζει την έγκαιρη διάχυση κρίσιμων δεδομένων και τη δυνατότητα άμεσης κινητοποίησης των διαθέσιμων δυνάμεων, με σεβασμό στις θεσμοθετημένες αρμοδιότητες κάθε φορέα.*

Η υλοποίηση των ανωτέρω προτάσεων προϋποθέτει την εξασφάλιση ειδικής χρηματοδότησης, καθώς και τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, ώστε η αξιοποίηση της τεχνολογίας να αποτελέσει οργανωμένο και λειτουργικό εργαλείο Πολιτικής Προστασίας και όχι ένα σύνολο αποσπασματικών πρωτοβουλιών.

Ε. ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Η αποτελεσματική λειτουργία του μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας προϋποθέτει ***σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων και ευθυνών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων****, καθώς και ένα συνεκτικό, λειτουργικό και εφαρμόσιμο θεσμικό πλαίσιο.*
Η πολυπλοκότητα των διαδικασιών και οι υφιστάμενες ασάφειες ως προς την άσκηση επιμέρους αρμοδιοτήτων εξακολουθούν να δημιουργούν δυσχέρειες στον επιχειρησιακό συντονισμό μεταξύ Δήμων, Περιφερειών και αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση υλοποίησης αναγκαίων παρεμβάσεων και, συχνά, τη μετακύληση ευθυνών μεταξύ των συναρμόδιων φορέων. Ειδικότερα, προτείνονται τα εξής:

1. Περαιτέρω αποσαφήνιση της κατανομής αρμοδιοτήτων Πολιτικής Προστασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων. *Η θέσπιση του νέου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ν. 5314/2026, Α΄ 103, όπως ισχύει) αποτελεί* ***σημαντική πρωτοβουλία*** *για τη συστηματοποίηση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα, με το* ***άρθρο 313*** *του Κώδικα προβλέπεται η καταγραφή των αρμοδιοτήτων των Δήμων και των Περιφερειών σε ειδικό Πίνακα, ο οποίος περιλαμβάνεται ως* ***Παράρτημα*** *του νόμου.*
Ωστόσο, η ***καταγραφή των αρμοδιοτήτων δεν αρκεί από μόνη της*** *για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή τους, ιδίως σε περιπτώσεις όπου απαιτείται η ταυτόχρονη ή διαδοχική παρέμβαση περισσότερων φορέων.*
Κατά συνέπεια, απαιτείται η περαιτέρω ***εξειδίκευση και αποσαφήνιση ορισμένων αρμοδιοτήτων****, ιδίως ως προς την πρόληψη, την επιχειρησιακή διαχείριση εκτάκτων αναγκών και την αποκατάσταση των συνεπειών φυσικών καταστροφών, ώστε να καθίσταται σαφές ποιος φορέας έχει την ευθύνη σχεδιασμού, υλοποίησης, συντονισμού και χρηματοδότησης κάθε παρέμβασης.*

2. Έκδοση αναγκαίων κανονιστικών πράξεων και ερμηνευτικών εγκυκλίων. *Προτείνεται η έκδοση των απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων και, όπου διαπιστώνονται ερμηνευτικές ασάφειες, η παροχή* ***σαφών οδηγιών*** *από τα αρμόδια Υπουργεία και τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με στόχο την ομοιόμορφη εφαρμογή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου Πολιτικής Προστασίας.*
Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην αποσαφήνιση των διαδικασιών συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ ***Δήμων, Περιφερειών και κρατικών υπηρεσιών****, ιδίως κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προληπτικών παρεμβάσεων και την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών στα όρια των Δήμων.*

3. Απλούστευση των διαδικασιών αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών. *Επαναλαμβάνεται η ανάγκη επανεξέτασης του θεσμικού πλαισίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών Πολιτικής Προστασίας.*

*Ειδικότερα, προτείνεται η πρόβλεψη **σαφών, απλουστευμένων και ταχύτερων διαδικασιών, στο πλαίσιο του ν. 4412/2016** (Α΄ 147, όπως ισχύει), με τις αναγκαίες εγγυήσεις νομιμότητας, διαφάνειας και δημοσιονομικού ελέγχου, ώστε οι Δήμοι να μπορούν να ανταποκρίνονται άμεσα στις ανάγκες που δημιουργούνται από φυσικές καταστροφές και ακραία καιρικά φαινόμενα.*

Η αποτελεσματική Πολιτική Προστασία απαιτεί, πέραν της κατανομής αρμοδιοτήτων, τη διασφάλιση των αναγκαίων θεσμικών και επιχειρησιακών εργαλείων για την άσκησή τους, με σαφώς προσδιορισμένες ευθύνες και ουσιαστικό συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

ΣΤ. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

*Διαχρονικά έχουμε τονίσει ότι η **επαρκής στελέχωση** των δημοτικών υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας με κατάλληλα εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο προσωπικό αποτελεί **θεμελιώδη προϋπόθεση** για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Πρέπει να τονιστεί κε νέου ότι η Πολιτική Προστασία **δεν αποτελεί εποχική δραστηριότητα**, περιοριζόμενη στην αντιπυρική περίοδο, αλλά υπηρεσία **διαρκούς επιχειρησιακής ετοιμότητας, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.** Οι ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις αντιμετώπισης πυρκαγιών, πλημμυρικών φαινομένων, χιονοπτώσεων και λοιπών φυσικών καταστροφών καθιστούν επιτακτική την ανάγκη ενίσχυσης των Δήμων με επαρκές και κατάλληλα καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό. Παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις της Επιτροπής, η **υποστελέχωση εξακολουθεί να αποτελεί ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα** της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας. Η λειτουργία δημοτικών υπηρεσιών με **ελάχιστο προσωπικό, σε συνδυασμό με την περιορισμένη διάρκεια των συμβάσεων εποχικής απασχόλησης**, δεν επιτρέπει τον απαιτούμενο επιχειρησιακό σχεδιασμό και την αποτελεσματική ανταπόκριση στις αυξημένες υποχρεώσεις των Δήμων. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνονται τα ακόλουθα:*

***1. Ενίσχυση των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας με μόνιμο και εξειδικευμένο προσωπικό.** Με το άρθρο 18 του ν. 5281/2026 (Α΄ 28) τροποποιήθηκε το άρθρο 21 του ν. 4662/2020 (Α΄ 27), προβλέποντας, μεταξύ άλλων, την στελέχωση των **Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας** των Δήμων **με τακτικό προσωπικό όλων των κλάδων και ειδικοτήτων,** κατά προτίμηση με συναφή εκπαίδευση και εμπειρία στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας, καθώς και την **ελάχιστη τετραετή παραμονή** του προσωπικού στις εν λόγω οργανικές μονάδες.*
*Παράλληλα, προβλέπεται η υποχρεωτική παρακολούθηση **εκπαιδευτικών σεμιναρίων** της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας και του Κέντρου Εκπαίδευσης του Πυροσβεστικού Σώματος από τους προϊσταμένους και το προσωπικό των Αυτοτελών Τμημάτων, καθώς και από το λοιπό προσωπικό των Δήμων που ασκεί συναφή καθήκοντα.*

*Περαιτέρω, με το άρθρο 19 του ίδιου νόμου προστέθηκε το άρθρο 21Α στον ν. 4662/2020, με το οποίο προβλέπεται η **δυνατότητα ενίσχυσης των Αυτοτελών Διευθύνσεων και Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας** των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, μέσω **απόσπασης** τακτικού προσωπικού ή **διάθεσης** προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του **Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας,** σύμφωνα με τις ειδικότερες προϋποθέσεις του νόμου.*

*Οι ανωτέρω νομοθετικές ρυθμίσεις αποτελούν **θετική εξέλιξη** προς την κατεύθυνση της οργανωτικής και επιχειρησιακής ενίσχυσης των δημοτικών υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας.*

Ωστόσο, η αποτελεσματικότητά τους προϋποθέτει την ουσιαστική εφαρμογή τους και την εξασφάλιση επαρκούς ανθρώπινου δυναμικού.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ***επαναλαμβάνει την ανάγκη έγκαιρου προγραμματισμού προσλήψεων μόνιμου και εξειδικευμένου προσωπικού****, με καθορισμό ελάχιστων απαιτήσεων στελέχωσης, ανάλογα με τον πληθυσμό, την έκταση, τη γεωμορφολογία, το επίπεδο επικινδυνότητας και τις ιδιαίτερες επιχειρησιακές ανάγκες κάθε Δήμου.*
Παράλληλα, προτείνεται η ***άμεση ενεργοποίηση και ουσιαστική αξιοποίηση των δυνατοτήτων ενίσχυσης της στελέχωσης που παρέχει το άρθρο 21Α του ν. 4662/2020****, ώστε οι νέες νομοθετικές προβλέψεις να συμβάλουν στην πραγματική κάλυψη των αναγκών των δημοτικών υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας.*

2. Επιμήκυνση της διάρκειας απασχόλησης του εποχικού προσωπικού από πέντε (5) σε δέκα (10) μήνες. Επαναλαμβάνεται με ιδιαίτερη έμφαση *η διαχρονική πρόταση της Επιτροπής για την* ***άμεση νομοθετική πρόβλεψη δυνατότητας πρόσληψης εποχικού προσωπικού Πολιτικής Προστασίας με συμβάσεις διάρκειας δέκα μηνών****, τουλάχιστον έως την επαρκή στελέχωση των αρμόδιων υπηρεσιών με μόνιμο προσωπικό.*

Η υφιστάμενη πεντάμηνη διάρκεια απασχόλησης δεν επαρκεί ***ούτε για την πλήρη κάλυψη της αντιπυρικής περιόδου,*** *ενώ* ***αφήνει τους Δήμους χωρίς το αναγκαίο προσωπικό κατά τους φθινοπωρινούς και χειμερινούς μήνες****, όταν καλούνται να αντιμετωπίσουν πλημμυρικά φαινόμενα, χιονοπτώσεις και άλλες έκτακτες καταστάσεις.*

Επιπλέον, η περιορισμένη διάρκεια των συμβάσεων, σε συνδυασμό με τον χρόνο που απαιτείται για την πρόσληψη, την εκπαίδευση και την επιχειρησιακή προσαρμογή των εργαζομένων, μειώνει σημαντικά την αποτελεσματικότητα των δημοτικών υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι ανάλογη νομοθετική πρόβλεψη έχει ***ήδη εφαρμοστεί*** *για την πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας σχολικών μονάδων, με δυνατότητα απασχόλησης καθ' όλη τη διάρκεια του διδακτικού έτους, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ.1 περ.γ΄ του ν. 3870/2010 (Α΄138) , όπως αυτό αντικαταστάθηκε αρχικά με το άρθρο 29 του ν.4735/2020 (Α΄ 197).*
Κατά συνέπεια, η επιμήκυνση των συμβάσεων σε δέκα μήνες αποτελεί αναγκαία και άμεσα εφαρμόσιμη παρέμβαση για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας των υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας.

3. Αναθεώρηση των κριτηρίων πρόσληψης και ενίσχυση της στελέχωσης με κατάλληλες ειδικότητες. *Η αποτελεσματική αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών απαιτεί προσωπικό που διαθέτει τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση ιδιαίτερα απαιτητικών καθηκόντων.*

Ως εκ τούτου, προτείνεται η ***επανεξέταση των κριτηρίων πρόσληψης****, ώστε να λαμβάνονται ουσιαστικά υπόψη τα επαγγελματικά προσόντα, η σχετική εμπειρία, οι απαιτούμενες πιστοποιήσεις και η καταλληλότητα των υποψηφίων για τα συγκεκριμένα καθήκοντα, με σεβασμό στις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της ασφάλειας στην εργασία.*

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην κάλυψη των ***ελλείψεων σε οδηγούς πυροσβεστικών οχημάτων και υδροφόρων, χειριστές μηχανημάτων έργου και λοιπό εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό.***

Η προμήθεια σύγχρονου μηχανολογικού εξοπλισμού δεν μπορεί να αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα όταν οι Δήμοι δεν διαθέτουν επαρκές προσωπικό με τις απαιτούμενες άδειες και πιστοποιήσεις για την ασφαλή λειτουργία και αξιοποίησή του.

4. Συστηματική εκπαίδευση και διαρκής επιμόρφωση του προσωπικού Πολιτικής Προστασίας. *Η ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού πρέπει να συνοδεύεται από την* ***κατάλληλη αρχική εκπαίδευση και τη συνεχή επιμόρφωση τόσο του μόνιμου όσο και του εποχικού προσωπικού****.*

Απαιτείται η ανάπτυξη οργανωμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προσαρμοσμένων στις πραγματικές επιχειρησιακές ανάγκες των Δήμων, με έμφαση στην πρόληψη και διαχείριση φυσικών κινδύνων, την ασφαλή χρήση μηχανολογικού εξοπλισμού, την εφαρμογή σχεδίων έκτακτης ανάγκης και τη συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες.

Ιδιαίτερη σημασία έχει ο έγκαιρος προγραμματισμός της εκπαίδευσης, ώστε το προσωπικό να διαθέτει την απαιτούμενη επιχειρησιακή ετοιμότητα πριν από την έναρξη των περιόδων αυξημένης επικινδυνότητας.

Η αποτελεσματική Πολιτική Προστασία δεν μπορεί να στηρίζεται αποκλειστικά στην προσωπική προσπάθεια και την υπέρβαση των δυνατοτήτων των αιρετών και των ελάχιστων διαθέσιμων υπαλλήλων. Απαιτείται ***ουσιαστική ενίσχυση των δημοτικών υπηρεσιών*** *με σταθερό, επαρκές και κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, ώστε οι Δήμοι να μπορούν να ανταποκρίνονται στις αυξανόμενες απαιτήσεις προστασίας της ανθρώπινης ζωής, της περιουσίας και του φυσικού περιβάλλοντος.*

Ζ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Η αποτελεσματική Πολιτική Προστασία προϋποθέτει, πέραν της επιχειρησιακής ετοιμότητας των αρμόδιων υπηρεσιών, την ενεργό συμμετοχή και την κατάλληλη προετοιμασία των πολιτών. Η συστηματική ενημέρωση, η εκπαίδευση και η καλλιέργεια κουλτούρας πρόληψης αποτελούν βασικούς παράγοντες για τον περιορισμό των κινδύνων και την αποτελεσματική αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών. Ως εκ τούτου, προτείνονται τα εξής:

1. Ανάπτυξη συστηματικών προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών. *Προτείνεται η υλοποίηση* ***οργανωμένων και επαναλαμβανόμενων δράσεων ενημέρωσης*** *σε επίπεδο Δήμων, με αντικείμενο την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών κινδύνων, την ατομική προστασία και την ορθή συμπεριφορά των πολιτών σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.*
Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να προσαρμόζονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και στους κινδύνους κάθε περιοχής, με έμφαση στην αντιπυρική προστασία, την πρόληψη πλημμυρικών φαινομένων, τη σεισμική προστασία και την αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων.

2. Ενίσχυση της εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης της σχολικής κοινότητας. *Ιδιαίτερη σημασία έχει η καλλιέργεια κουλτούρας* ***πρόληψης από τη σχολική ηλικία****, μέσω της ανάπτυξης κατάλληλων εκπαιδευτικών και ενημερωτικών δράσεων σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες, τις αρμόδιες εκπαιδευτικές αρχές και τους φορείς Πολιτικής Προστασίας.*
Προτείνεται η πραγματοποίηση ***ενημερωτικών εκδηλώσεων, βιωματικών δραστηριοτήτων και ασκήσεων ετοιμότητας,*** *με στόχο την εξοικείωση των μαθητών με βασικές αρχές πρόληψης, αυτοπροστασίας και υπεύθυνης συμπεριφοράς σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών.*

3. Συντονισμός και διάδοση καλών πρακτικών ενημέρωσης σε επίπεδο Αττικής. *Προτείνεται η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Δήμων, της Περιφέρειας Αττικής και των αρμόδιων κρατικών φορέων για την ανάπτυξη κοινών ενημερωτικών δράσεων και την αξιοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού.*

Παράλληλα, κρίνεται σκόπιμη η ***συστηματική καταγραφή και διάδοση επιτυχημένων πρωτοβουλιών των Δήμων και των εθελοντικών οργανώσεων****, ώστε να διευκολύνεται η εφαρμογή τους και σε άλλες περιοχές της Αττικής.*

Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για την προσβασιμότητα της ενημέρωσης σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία, ώστε να διασφαλίζεται η δυνατότητα ουσιαστικής συμμετοχής όλων των πολιτών στις δράσεις πρόληψης και αυτοπροστασίας.

Η ανάπτυξη μιας διαρκούς και οργανωμένης προσπάθειας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης θα συμβάλει στη διαμόρφωση μιας κοινωνίας περισσότερο προετοιμασμένης και ανθεκτικής απέναντι στους φυσικούς κινδύνους, ενισχύοντας παράλληλα τη συνεργασία των πολιτών με τις δημοτικές υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας.

Η. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Πολιτικής Προστασίας και Εθελοντισμού της Π.Ε.Δ.Α. επισημαίνει ότι η αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων Πολιτικής Προστασίας από τους Δήμους προϋποθέτει την ουσιαστική ενίσχυσή τους με επαρκείς και σταθερούς οικονομικούς πόρους, κατάλληλα στελεχωμένες υπηρεσίες, σύγχρονα επιχειρησιακά μέσα και ένα σαφές και λειτουργικό θεσμικό πλαίσιο.

Οι προτάσεις που αναπτύσσονται στην παρούσα εισήγηση αποτελούν συνέχεια των διαχρονικών θέσεων της Επιτροπής, αντανακλώντας παράλληλα τις αυξανόμενες ανάγκες και τις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Δήμοι της Αττικής. Η υλοποίησή τους απαιτεί συγκεκριμένες νομοθετικές και διοικητικές πρωτοβουλίες, εξασφαλισμένη χρηματοδότηση και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ της Κεντρικής Διοίκησης, της Περιφέρειας Αττικής και των Δήμων.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η Πολιτική Προστασία δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως αποσπασματική ή εποχική δραστηριότητα, αλλά ως διαρκής και θεμελιώδης λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία οφείλει να διαθέτει τα αναγκαία μέσα για την προστασία της ανθρώπινης ζωής, της περιουσίας των πολιτών και του φυσικού περιβάλλοντος.

»

μετά από διαλογική συζήτηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Εγκρίνει στο σύνολό της, ως έχει, την **Εισήγηση της Επιτροπής Πολιτικής Προστασίας και Εθελοντισμού** της Π.Ε.Δ.Α., προκειμένου να κοινοποιηθεί στην επικείμενη Γενική Συνέλευση της Π.Ε.Δ.Α.

Ακριβές Απόσπασμα
Αθήνα, 23 Οκτωβρίου 2026

Ο Πρόεδρος της Π.Ε.Δ.Α.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ
Π.Ε.Δ. ΑΤΤΙΚΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
Δήμαρχος Γαλατσίου

Ο Γεν. Γραμματέας της Π.Ε.Δ.Α.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΛΙΑΣ
Δήμαρχος Ασπροπύργου